

rok akad. 2006/2007

**STUDIA NIESTACJONARNE II STOPNIA
(studia uzupełniające magisterskie)**

KIERUNEK: FILOLOGIA

SPECJALNOŚĆ: FILOLOGIA ROSYJSKA

CEL STUDIÓW

Magisterskie studia uzupełniające w zakresie filologii rosyjskiej przeznaczone są dla osób zainteresowanych Rosją, jej historią i kulturą, językiem rosyjskim w aspekcie synchronicznym i diachronicznym, literaturą oraz innymi formami twórczości artystycznej. Oferują one wiedzę wieloaspektową i w znacznym stopniu interdyscyplinarną, z wyraźnym jednak ukłonem w stronę filologii, co oznacza gruntowne przygotowanie naukowe w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa i przekładoznawstwa, swobodne poruszanie się w dziedzinie hermeneutyki i krytyki tekstu, posiadanie umiejętności swobodnego posługiwania się mową ustną i pisaną. Studia przygotowują wysokokwalifikowanych specjalistów w dziedzinie wiedzy o kulturze i mentalności rosyjskiej, co znajduje najpełniejszy wyraz w języku i literaturze. W chwili obecnej, gdy Polska weszła do struktur europejskich, a Rosja konsekwentnie dąży do uzyskania statusu kraju stowarzyszonego z Unią Europejską, istnieje społeczne zapotrzebowanie na specjalistów – co jest rzeczą zupełnie oczywistą – nie tylko biegle znających język rosyjski, lecz także mogących poprzez język i literaturę dotrzeć do istotnych treści kulturowych i mentalnościowych, które leżą u podstaw życia politycznego i kulturalnego Rosji.

Absolwenci filologii rosyjskiej mogą znaleźć zatrudnienie jako wykładowcy języka i literatury rosyjskiej, tłumacze, doradcy w firmach współpracujących z partnerem rosyjskim, analitycy ekonomiczni i polityczni, dziennikarze.

Studia są dostępne dla osób posiadających licencjat z zakresu filologii rosyjskiej oraz innych pokrewnych specjalności filologicznych (np. "język i kultura Rosji", "kultura Rosji i narodów sąsiednich") absolwentów studiów magisterskich w obrębie wyżej wymienionych dziedzin.

Studia kończą się uzyskaniem tytułu magistra w zakresie filologii rosyjskiej.

TRYB STUDIÓW

Uzupełniające studia magisterskie w zakresie filologii rosyjskiej prowadzone są w systemie niestacjonarnym (zaocznym) i trwają dwa lata. Zajęcia odbywają się w języku polskim oraz rosyjskim. Dla ukończenia studiów wymagane jest uzyskanie 120 punktów kredytowych w systemie ECTS (European Credit Transfer System). Studia kończą się pracą magisterską, na podstawie której studenci otrzymują tytuł magistra filologii rosyjskiej.

Studia są płatne – opłata roczna za studia wynosi 4500 zł (za semestr – 2250 zł).

ORGANIZACJA STUDIÓW

Zajęcia odbywają się co tydzień lub co drugi tydzień w piątki po południu oraz w soboty i niedziele. W ciągu każdego semestru odbywa się 8–10 "zjazdów" piątkowo-sobotnio-niedzielnymi. Ogółem program przewiduje 690 godzin zajęć dydaktycznych, w tym na roku I – 420 godzin, II – 300 godzin. Poszczególne przedmioty trwają semestr bądź dwa semestry. W każdym przypadku przedmiot kończy się zaliczeniem z oceną lub egzaminem.

Inauguracja zajęć odbywa się w pierwszej dekadzie października. Np. w roku akad. 2006/2007 zajęcia rozpoczęły się w piątek 6 października 2006 r. Szczegółowe informacje na temat zajęć przewidzianych w I semestrze (w semestrze zimowym) danego roku akademickiego, studenci otrzymują na zebraniu inauguracyjnym.

Zajęcia odbywają się wg następującego planu:

piątek – godz. 15.00 - 20.15

sobota – godz. 9.00 - 18.15

niedziela – godz. 9.00 - 16.30

Do dyspozycji studentów niestacjonarnych (zaocznych) studiów uzupełniających magisterskich jest biblioteka Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej (adres: Mały Rynek 4) czynna od poniedziałku do piątku w godz. 9.00 do 18.00. Biblioteka posiada około 40 tysięcy woluminów, około 12 tysięcy numerów czasopism i 82 zbiory specjalne (kasety video i magnetofonowe).

Wszelkich dodatkowych informacji udziela [Sekretariat Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ.](#), al. A. Mickiewicza 11, tel. (012) 663-25-09 oraz Sekretariat Studiów Niestacjonarnych (Zaocznych i Eksternistycznych) Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej, tel. (012) 663-25-35 – czynny w poniedziałki, godz. 12.00–14.00 i w piątki, godz. 12.00–15.30.

SPOSÓB REKRUTACJI

Kandydaci na studia w zakresie filologii rosyjskiej winni posiadać zainteresowania filologiczno-językowe oraz kulturologiczne w obszarze studiów.

Kandydaci na studia uzupełniające magisterskie przyjmowani są na podstawie wniosków zarejestrowanych w systemie elektronicznym ERK.

Limit miejsc: 20. W przypadku większej ilości zgłoszeń o przyjęciu na studia decyduje konkurs świadectw (średnia ocen z języka polskiego i języków obcych).

Pod koniec września kandydaci otrzymują zawiadomienie o przyjęciu na studia, na podstawie którego mogą zapisać się na studia, oraz informację o terminie rozpoczęcia zajęć. Warunkiem zapisania się na studia jest okazanie dowodu wpłaty semestralnej 2250 zł.

Wszelkich dodatkowych informacji udziela Sekretariat Instytutu Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ, al. A. Mickiewicza 11, tel. 663-25-09, 663-25-35.

**PROGRAM 2-LETNICH
STUDIÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH MAGISTERSKICH**
Studia niestacjonarne

kierunek: filologia
specjalność: Filologia rosyjska

2006/2007

ROK I

NAZWA PRZEDMIOTU		Semestr zimowy		Semestr letni		Ilość godzin	ECTS
		Wykł	Ćw./K.	Wykł	Ćw./K.		
Praktyczna nauka jęz. ros.	E-2		60		60	120	6+6
Praktyczna nauka jęz. ros. – język biznesu	Z-2		30		30	60	3+3
Kulturologia	Z-1		20			20	4
Translatologia	Z-1		20			20	4
Współczesna Rosja	Z-1		20			20	4
Filozofia	E-1	30				30	6
Gram. porównawcza lub teoria i metodologia literatury	Z-2				30	30	6
Łacina	E-2				30	30	6
Drugi język słowiański	Z-2				30	30	4
Seminarium magisterskie	Z-2		30		30	60	4+4
		30	180		210		
RAZEM			210		210	420	60

Semestr zimowy – 210 godzin, tzn. 5 zjazdów po 22 godziny = 110
5 zjazdów po 20 godziny = 100

Semestr letni – 210 godzin, tzn. 5 zjazdów po 22 godziny = 110
5 zjazdów po 20 godziny = 100

ROK II

NAZWA PRZEDMIOTU		Semestr zimowy		Semestr letni		Ilość godzin	ECTS
		Wykł	Ćw./K.	Wykł	Ćw./K.		
Praktyczna nauka jęz. ros.	E-4		60		30	90	6 + 4
Praktyczna nauka jęz. ros. – język biznesu	Z-4		30		30	60	3 + 3
Organizacja i stylistyka tekstu naukowego	Z-3		30			30	6
Wykład monograficzny	Z-3	30				30	6
Drugi język słowiański	E-3		30			30	8
Seminarium magisterskie	Z-3 4		30		30	60	7 + 7
Obrona pracy magisterskiej	E-4						10
		30	180		90		
RAZEM			210		90	300	60

Znajomość języka obcego jest obowiązkowa – jest to warunek uzyskania magisterium!

Semestr zimowy – 180 godzin, tzn. 10 zjazdów po 18 godzin = 180

Semestr letni – 120 godzin, tzn. 4 zjazdy po 16 godzin = 64
4 zjazdy po 14 godzin = 56

Program przyjęty przez Radę Instytutu FWsch UJ 27 września 2006 r.
oraz zatwierdzony przez Radę Wydz. Filologicznego UJ 28 września 2006 r.

SZCZEGÓŁOWY OPIS PRZEDMIOTÓW

ROK I

PRAKTYCZNA NAUKA JĘZYKA ROSYJSKIEGO Z ELEMENTAMI GRAMATYKI FUNKCJONALNEJ

ćwiczenia, I rok, sem. 1-2, 120 godz., pkt. 6+6

mgr Joanna Osipowa, mgr Andrzej Jawor

Tematyka:

Material fonetyczny i leksykalny:

1. Doskonalenie wymowy i intonacji oraz zasad akcentuacji rosyjskiej.
2. Utrwalanie zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.
3. Umiejętność reprodukcji tekstów wysłuchanych i przeczytanych.
4. Prowadzenie spontanicznego dialogu z wykorzystaniem zwrotów grzecznościowych, przysłów, porzekadeł...
5. Materiał leksykalny związany z wielorakimi aspektami życia Rosjan, ich obyczajowością, kulturą, mentalnością, tradycją; Rosja i jej miejsce na mapie świata.

Material gramatyczny:

1. Części mowy w ujęciu kontrastywnym (czasownik, zaimek, liczebnik).
2. Imiesłowowe równoważniki zdania.
3. Wypowiedzenia służące do wyrażania kontaktów z innymi ludźmi (prośba, skarga, odmowa, podziękowanie, itd...).
4. Doskonalenie znajomości słownictwa z punktu widzenia jego nacechowania stylistycznego.

Literatura:

Wielki Słownik Rosyjsko-Polski, Wyd. PWN, Warszawa 2004.

Wielki Słownik Polsko-Rosyjski, Wyd. PWN, Warszawa 2005.

D. Dziwanowska, *Ćwiczenia praktyczne z akcentuacji dla studentów filologii rosyjskiej*, cz. IV Kraków 1994.

A. Gołubiewa, N. Kowalska, *Русский язык сегодня*, Warszawa 2000.

A. Gołubiewa, N. Kowalska, *Ćwiczenia z gramatyki praktycznej języka rosyjskiego*, Warszawa 1999.

A. Kędziora, *Praktyczna nauka języka rosyjskiego. Ćwiczenia funkcjonalno-komunikacyjne dla studentów filologii rosyjskiej*, Kraków 1991.

J. Dobrowolski, *Турь по России. Язык rosyjski dla zaawansowanych*, Warszawa 2003.

Ю. Вьюнов, И. Данецка, В. Стародубцев, *Россия: страна и люди. Хрестоматия для поляков изучающих русский язык, историю и культуру России*, Opole 2004.

formy oceny: obowiązkowe uczestnictwo w zajęciach, kolokwium pisemne (sprawdzian gramatyczno-leksykalny) oraz ustne (tłumaczenia i wypowiedzi na zadany temat).

formy zaliczenia: po 1 semestrze zaliczenie bez oceny,
po 2 semestrze egzamin z całości materiału.

PRAKTYCZNA NAUKA JĘZYKA ROSYJSKIEGO – JĘZYK BIZNESU

ćwiczenia, I rok, sem. 1-2, 60 godz., pkt. 3+3
dr Teresa Zobek

Opis przedmiotu:

Ćwiczenia przeznaczone są dla studentów, którzy znają język rosyjski na poziomie średnio zaawansowanym. Studenci czytają po rosyjsku oryginalne teksty ekonomiczne i prawnicze. Oglądają programy publicystyczne i informacyjne poświęcone problemom biznesu w Rosji. Poznają realia rosyjskiej przedsiębiorczości, terminologię specjalistyczną i słownictwo wspierające z zakresu działalności gospodarczej oraz zasady prowadzenia korespondencji handlowej. Dyskutują, prowadzą dialogi, przygotowują pisemne wypowiedzi (odpowiedź na pytanie, konspekt, notatka, streszczenie, pismo handlowe). Rozwijają zatem cztery podstawowe umiejętności językowe: czytanie, rozumienie ze słuchu, mówienie, pisanie.

Zakres tematyczny:

1. Gospodarka rynkowa. Podstawowe mechanizmy gospodarki rynkowej; 2. Działalność gospodarcza; 3. Podmioty i przedmioty działalności gospodarczej; 4. Pojęcie własności w działalności gospodarczej; 5. Przedsiębiorstwo jako podmiot i przedmiot działalności gospodarczej; 6. Organizacyjno-prawne formy przedsiębiorstw w Rosji: a) organizacje komercyjne (spółka jawna, spółka komandytowa, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka z subsydiarną odpowiedzialnością, spółka akcyjna, spółdzielnia produkcyjna, przedsiębiorstwa państwowe i prywatne); b) organizacje niekomercyjne (stowarzyszenia, fundacje, asocjacje i związki); 7. Upadłość i likwidacja przedsiębiorstwa; 8. Zarządzanie przedsiębiorstwem; 9. Struktura organizacyjna przedsiębiorstwa i skład kadrowy przedsiębiorstwa; 10. Plan biznesu; 11. Finanse przedsiębiorstwa; 12. Banki. Rodzaje banków; 13. Operacje bankowe; 14. System bankowy Rosji i Polski; 15. Giełda. Rodzaje giełd; 16. Giełda towarowa. Operacje na giełdzie towarowej. 17. Giełda papierów wartościowych. Operacje przeprowadzane na giełdzie papierów wartościowych. 18. Papiery wartościowe. Rodzaje papierów wartościowych; 19. Korespondencja handlowa (przed zawarciem umowy)

Cele:

Czynne opanowanie przez studentów terminologii i słownictwa wspierającego z zakresu w/w tematów. Komunikowanie się po rosyjsku w sferze biznesu. Prowadzenie korespondencji w języku rosyjskim.

Literatura podstawowa:

1. В.А. Абчук: *Коммерция. Учебник*. Санкт-Петербург 2000.
2. А. Баскакова: *Толковый юридический словарь: право и бизнес*. Москва 2000.

3. А.П.Казаков, Н.В.Минаева: *Экономика. Микро-, макро- и прикладная экономика.* Москва 1996.
4. *Право. Учебник.* Ред. Н.А.Теплова, М.В. Малинкович. Москва 2002.
5. *Современная экономика. Многоуровневое учебное пособие.* Ред.О.Ю.Мамедов. Ростов - на - Дону 1998.
6. J.Lubocha-Kruglik, T.Zobek, A.Zych: *Rosyjsko-polski słownik tematyczny. Ekonomia.* Warszawa 2001.
7. L. Świrepo: *Rosyjska korespondencja handlowa.* Warszawa 2001.
8. *Юридический энциклопедический словарь.* Ред.: В.Е.Крутских, Москва 200.
10. artykuły z bieżących gazet, czasopism, internetu

formy oceny: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przygotowanie referatu, kolokwia ustne i pisemne

formy zaliczenia: : po 1 semestrze zaliczenie bez oceny,
po 2 semestrze zaliczenie z oceną oraz egzamin jako część składowa egzaminu z praktycznej nauki języka rosyjskiego

KULTUROLOGIA

konwersatorium, I rok, sem. 1, 20 godz., pkt. 4
mgr Jadwiga Zagdańska

Tematyka:

Definicje kultury. Cywilizacja a kultura. Typy kultur. Systemy kultury. Elementy kultury. Rola symbolu, mitu i archetypu. Kategoria czasu i przestrzeni w kulturze. Ludyczny aspekt kultury. Śmiech, zabawa i powaga w kulturze. Antropologia śmierci. Socjologiczne ujęcia kultury. Osobowościowe i społeczne uwarunkowania kultury. Koncepcja kultury symbolicznej. Strukturalistyczno-semiotyczne ujęcie kultury. Tartusko-moskiewska szkoła semiotyki. Kultura pisma – kultura druku – kultura środków przekazu. Teoria „globalnej wioski”. Kryzys kultury.

Literatura przedmiotu:

Wiedza o kulturze. Antropologia kultury. Zagadnienia i wybór tekstów, red. A. Mencwel, Warszawa 1998.

W. J. Burszta, *Antropologia kultury. Tematy, teorie, interpretacje,* Poznań 1998.

M. Bachtin, *Właściwości ludowej kultury śmiechu,* [w:] tegoż, *Twórczość Franciszka Rabalais'go a ludowa kultura średniowiecza i renesansu,* Kraków 1975, s. 59–79.

M. Eliade, *Sacrum, mit, historia,* Warszawa 1970.

Semiotyka kultury, Warszawa 1973.

Ph. Aries, *Człowiek i śmierć,* Warszawa 1989.

J. Jacobi, *Psychologia C. G. Junga,* Warszawa 1993.

J. Huizinga, *Homo ludens. Zabawa jako źródło kultury,* Warszawa 1985.

M. Mc Luhan, *Galaktyka Gutenberga*, [w:] *Wiedza o kulturze, cz. II, Słowo w kulturze*, Warszawa 1991.

E. Cassirer, *Esej o człowieku*, Warszawa 1998.

C. Levi-Strauss, *Trójkąt kulinarny*, „*Twórczość*” 1972, nr 2, s. 71-80.

F. Fukuyama, *Koniec historii*, Poznań 1997.

formy oceny: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przygotowanie referatu, kolokwia ustne i pisemne

forma zaliczenia: zaliczenie z oceną

TRANSLATOLOGIA

konwersatorium, I rok, sem. I, 20 godz., pkt. 4
dr Bogdan Łazarczyk

Tematyka: Zajęcia łączą w sobie elementy wykładu i konwersatorium. Celem zajęć jest:

1. Opanowanie zasobu terminologiczno-pojęciowego współczesnej wiedzy o przekładzie.
2. Wypracowanie umiejętności w dziedzinie praktyki tłumaczeniowej oraz oceny przekładów literackich.

Program dla roku I-go obejmuje następujące zagadnienia:

I. Lingwistyczny, literaturoznawczy i kulturologiczny kontekst translatologii.

II. Uściślenia terminologiczne. Istota zjawiska przekładu międzyjęzykowego.

III. Pole manewru tłumacza:

1. Rodzaje przekształceń translatorskich.
2. Sposoby tłumaczenia. Między transferem a adaptacją.
3. Etapy procesu przekładania tekstów utrwalonych i zagadnienie jednostki tłumaczeniowej.
4. Typy ekwiwalencji przekładowej.
5. Przypadki utrudnionej przetłumaczalności.

IV. Przekład jako zjawisko kulturowe. Obcość w odbiorze przekładu.

V. Zadania, sposoby i możliwości uprawiania krytyki przekładu artystycznego. Krytyka przekładu a krytyka literacka. Metody analizy, interpretacji i wartościowania tłumaczeń.

Literatura przedmiotu:

1. *Tezaurus terminologii translatorycznej*. Red. J. Lukszyn. Warszawa 1993, II wyd. – 1998.
2. *Mała encyklopedia przekładoznawstwa*. Red. U. Dąbska – Prokop. Częstochowa 2000.
3. Ł. Ł. Nieliubin, *Tołkowyj pieriewodczeskij słowar'*. Trietje izdanije, pierierabotannoje. Izd. Flinta – Nauka. Moskwa 2003.

4. *Terminologia tłumaczenia. Przekład i adaptacja* – T. Tomaszewicz. Red. naukowa: Jean Delisle, Hannelore Lee – Jahnke, Monique C. Cormier. Wyd. Naukowe UAM, Poznań – 2004.
5. Z. Grosbart, *Teoretyczne problemy przekładu literackiego w ramach języków bliskopokrewnych. (Na materiale języka polskiego i języków wschodniosłowiańskich)*. Łódź – 1984.
6. G. Ojcewicz, *Podstawy translatorski*. Gdańsk – 1991.
7. R. Lewicki, *Obcość w odbiorze przekładu*. Lublin – 2000.
8. K. Lipiński, *Vademecum tłumacza*. Kraków – 2000.

formy oceny: zaliczenie na podstawie aktywnego udziału w zajęciach oraz pisemnego sprawdzianu przerobionego materiału.

formy zaliczenia: zaliczenie z oceną.

WSPÓŁCZESNA ROSJA

konwersatorium, I rok, sem. 1, 20 godz., pkt. 4
mgr Bartosz Gołąbek

Tematyka:

Upadek imperium sowieckiego, powstanie współczesnej Rosji. Spuścizna epoki sowieckiej. Aspekty modernizacji. Kryzys państwa, gospodarki i tożsamości rosyjskiej. Najważniejsze procesy i zjawiska społeczne, polityczne, kulturowe po 1991 roku. Podstawy rosyjskiego ustroju politycznego. Rosyjski federalizm. Koncepcje reintegracji Rosji. Wybrane współczesne rosyjskie poglądy historyzoficzne i geopolityczne. Rosja we współczesnym świecie – polityka wobec „bliskiej” i „dalekiej” zagranicy. Analiza i interpretacja bieżących wydarzeń związanych z tematyką zajęć.

Literatura przedmiotu:

- W. Marciniak, *Rozgrabione imperium. Upadek Związku Sowieckiego i powstanie Federacji Rosyjskiej*, Kraków 2001.
- A. Furier, *Dekada Jelcyna*, Szczecin 2003
- Federacja Rosyjska 1991–2001*, pod red. J. Adamowskiego, A. Skrzypka, Warszawa 2002.
- E. Zieliński, *Współczesna Rosja. Studium polityczno-ustrojowe*, Warszawa 1995.
- A. Czajowski, *Demokratyzacja Rosji w latach 1987–1999*, Wrocław 2002.
- A. Magdziak-Miszewska (red.), *Polacy i Rosjanie. 100 kluczowych pojęć*, Biblioteka „Więzi”, Warszawa 2002.
- E. Wyciszewicz *Współczesna Rosja wobec Zachodu*, Łódź 2003.
- Z. Madej *Rosyjskie zmagania cywilizacyjne*, Warszawa 1993
- R. Szporluk *Imperium, komunizm i narody*, Kraków 2003.

formy oceny: : zaliczenie na podstawie aktywnego udziału w zajęciach.

formy zaliczenia: zaliczenie z oceną.

FILOZOFIA

wykład, I rok, sem. 1, 30 godz., pkt. 6
dr Przemysław Spryszak

Tematyka:

Przedmiotem wykładu jest ogólne przedstawienie historii filozofii europejskiej - filozofii starożytnej Grecji, filozofii chrześcijańskiej wieków średnich oraz myśli nowożytnej do czasów nam współczesnych, z uwzględnieniem filozofii rosyjskiej.

Literatura przedmiotu:

1. K. Ajdukiewicz: Zagadnienia i kierunki filozofii, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2003,
2. A. Anzenbacher: Wprowadzenie do filozofii, przeł. J. Zychowicz, Wydawnictwo WAM, Kraków 2003,
3. B. Russell: Problemy filozofii, przeł. W. Sady, PWN, Warszawa 2003,
4. W. Tatarkiewicz: Historia filozofii, t. I-III, PWN, Warszawa 2005.

formy oceny: : zaliczenie na podstawie aktywnego udziału w zajęciach.

formy zaliczenia: egzamin ustny.

TEORIA I METODOLOGIA LITERATURY

wykład, I rok, sem. 2, 30 godz., pkt. 6
dr Bogdan Łazarczyk

Tematyka:

Zajęcia mają formę wykładu konwersatoryjnego. Celem zajęć jest opanowanie i utrwalenie zaplecza teoretyczno – metodologicznego niezbędnego do realizacji pracy magisterskiej o profilu literaturoznawczym.

Program dla roku I-go uwzględnia następujące zagadnienia:

- I. Podział i zakres nauki o literaturze. Nomotetyzm literaturoznawstwa.
- II. Istota literatury. Wyznaczniki literackości. Funkcje wypowiedzi literackiej (R. Jakobson).
- III. Filozofia literatury. Ontologia dzieła literackiego (R. Ingarden). Problem konkretyzacji dzieła.
- IV. Estetyka literacka. Kategorie estetyczne (piękno, komizm, tragizm). Groteska (W. Kayser, M. Bachtin). Kategorie pochodne (S. Skwarczyńska).
- V. Budowa dzieła literackiego. Świat przedstawiony. Temat. Tematologia kulturowa, psychotematologia. Topos. Mit. Archetyp. Postać literacka. Postaciowanie. Tło. Koloryt lokalny i historyczny.
- VI. Kompozycja dzieła. Typy kompozycji. Częstki kompozycyjne. Tytuł. Cykl.
- VII. Kategoria przestrzeni literackiej. Precyzacja przestrzeni w dziele. Symboliczne kształtowanie przestrzeni. Metaforyka przestrzenna.

- VIII. Kategoria czasu. Filozoficzne definicje czasu (K. Ajdukiewicz, H. Bergson). Czas narracji i czas fabuły. Czasoprzestrzeń (M. Bachtin).
- IX. Dzieło literackie jako wypowiedź językowa. Styl. Stylistyka. Stylizacja. Skaz. Badania stylistyczne – „szkoły” w stylistyce (m. in.: neoidealizm, formalizm rosyjski, strukturalizm, sztuka interpretacji, poststrukturalizm, postmodernizm). Pojęcie chwytu stylistycznego. Tropy a wizja świata. Środki składniowe. Interpretacja stylu dzieła.
- X. Formy podawcze dzieła literackiego (S. Skwarczyńska). Proste i skomplikowane formy podawcze.
- XI. Warstwa brzmieniowa dzieła. Eufonologia. Eufonia. Instrumentacja dźwiękowa. Onomatopeiczność. Systemy wersyfikacyjne. Poglądy na wiersz formalistów rosyjskich. Semantyczne nacechowanie metrum. Pojęcie funkcji metametrycznej (M. R. Mayenowa).
- XII. Genologia. Rodzaj, gatunek, odmiana gatunkowa. Kryteria podziału na rodzaje literackie. Synkretyzm rodzajowy. Rozpoznawalność gatunkowa. Gatunki pograniczne. Liryka. Historyczne koncepcje liryki. Sposoby obrazowania w liryce. Odmiany tematyczne liryki. Epika. Sytuacja narracyjna. Instancje nadawcze utworu epickiego. Typologie kategorii narratora (M. Jasińska, H. Markiewicz). Gatunki epickie. Dramat. Teorie dramatu. Typy wypowiedzi dramatycznej. Gatunki i formy dramatu współczesnego.
- XIII. Elementy procesu historycznoliterackiego. Okresy i prądy. Kryteria periodyzacyjne. Prądy ponadnarodowe. Realizm. Socrealizm.
- XIV. Teoria literatury a dekonstrukcjonizm.

Literatura przedmiotu:

1. M. Głowiński, T. Kostkiewiczowa, A. Okopień – Sławińska, J. Sławiński, Słownik terminów literackich, Ossolineum, kilka wydań.
2. Tychże autorów, Podręczny słownik terminów literackich. Warszawa – 1993.
3. Litieraturnyj encykłopediczeskij słowar', pod red.: W. M. Kożewnikowa i P. A. Nikołajewa. Moskwa – 1987.
4. M. Głowiński, A. Okopień – Sławińska, J. Sławiński, Zarys teorii literatury. Warszawa, kilka wydań.
5. A. Kulawik, Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego. Warszawa – 1994.
6. H. Markiewicz, Główne problemy wiedzy o literaturze. Kraków, kilka wydań.
7. K. Wolny, Teoria literatury. Zarys problematyki. Rzeszów – 1995.
8. R. Ingarden, Przeżycie, dzieło, wartość. Kraków – 1966.
9. Rosyjska szkoła stylistyki. Pod red. M. R. Mayenowej i Z. Saloniego. Warszawa – 1970.

formy oceny: zaliczenie na podstawie pisemnego sprawdzianu.

formy zaliczenia: zaliczenie z oceną.

ŁACINA

ćwiczenia, I rok, sem. 2, 30 godz., pkt. 6
mgr Monika Bieniek

1. Lektorat języka łacińskiego:

- zawiera wstęp dotyczący historii i rozwoju języka łacińskiego
- uczy zasad wymowy i akcentowania w języku łacińskim
- informuje o wersyfikacji łacińskiej (heksametr daktyliczny)
- zapoznaje słuchaczy z kulturą starożytną poprzez częste nawiązania do mitów, historii oraz literatury greckiej i rzymskiej

2. Celem lektoratu jest:

- przygotowanie studentów do samodzielnego tłumaczenia i rozumienia tekstu łacińskiego średniej trudności (oczywiście za pomocą słownika łacińsko-polskiego),
- zapoznanie studentów z odpowiednim zasobem słownictwa oraz sentencji (30),
- wskazywanie analogii niektórych wyrazów łacińskich i polskich.

Tematyka:

Kurs 30 godzinny języka łacińskiego nie zawiera całości gramatyki, ale daje studentom podstawy do dalszej samodzielnej pracy z podręcznikiem.

Punktem wyjścia do objaśniania form gramatycznych jest tłumaczenie na język polski zdań, sentencji oraz zwrotów tematycznie związanych z daną lekcją.

Tematy gramatyczne omawiane na lektoracie:

- fleksja: deklinacje I-V; zaimki osobowe i dzierżawcze, participium praesentis active oraz perfecti passivi; czasowniki I-IV, słowo posiłkowe sum, esse w indicatiwie praes., imperf., futuri I, perfecti activi i passivi,
- składnia: ACI, dati. possessivus, acc. duplex, NCI.

Podstawowa literatura przedmiotu:

1. S. Wilczyński, T. Zarych, *Rudimenta Latinitatis*, Wrocław.
2. Norajtr Ter – Grigorian, *Disco linguam Latinam*, Gdańsk.
3. J. Korpanty, *Mały słownik łacińsko-polski*, Kraków.

formy oceny: podstawą zaliczenia kursu jest: a. zaliczenie kolokwium pisemnego (60%), b. ocena z odpowiedzi ustnej (tłumaczenie tekstu - 30%), c. aktywność na zajęciach (10%)

Egzamin jest pisemny i składa się z dwóch części: tłumaczenia tekstu ze słownikiem (50%) oraz testu gramatycznego (50%)

Kryteria ocen: 100 - 97 – bdb, 96 - 81 – db, 80 - 60 – dst

formy zaliczenia: egzamin

DRUGI JĘZYK SŁOWIAŃSKI – JĘZYK UKRAIŃSKI

ćwiczenia, I rok, sem. 2, 30 godz.. pkt. 4

dr Oksana Baraniwska

Tematyka:

Współczesny język ukraiński w zakresie: norm ortoepicznych i intonacji; zasady ukraińskiej ortografii (pisownia apostrofu, miękkiego znaku oraz niektórych specyficznych połączeń

literowych) i podstawowe normy gramatyczne; podstawowe słownictwo ukraińskie, umożliwiające konwersację na tematy z życia codziennego (znajomość, człowiek, rodzina, szkoła, uniwersytet, określenie czasu, miejsca, podstawowe zwroty grzecznościowe), pogoda, mieszkanie, wybitne postaci kultury ukraińskiej, święta, tradycje.

Podstawowa literatura przedmiotu:

B. Zinkiewicz-Tomanek, H. Strelczuk, O. Kamjanaja, Rozmówki polsko-ukraińskie, Kraków 1993.

I. Huk, M. Kawecka, Wyuczajemo ukrajins'ku mowu. Podręcznik do nauki języka ukraińskiego, Lublin 1994.

I. Huk, L. Szost, *Wyuczajemo ukrajins'ku mowu*, Warszawa 1997.

J. Śpiwak, Podręcznik języka ukraińskiego, Warszawa 1996.

Ukrajins'kyj prawopys, Kyjiw 1993.

M.Łesiuk, Chcę nauczyć się ukraińskiego, Iwano-Frankowsk, 2005.

formy oceny: kontrolne dyktanda, tłumaczenia podstawowych konstrukcji gramatycznych i zwrotów językowych. Czytanie, opowiadanie, słownictwo.

formy zaliczenia: w semestrze letnim I roku – zaliczenie (dyktando, tłumaczenie, test gramatyczny oraz część ustna);

SEMINARIUM MAGISTERSKIE

ćwiczenia, I rok, sem. 1- 2, 60 godz., pkt. 4 + 4

prof. dr hab. Jerzy Kapuścik

Tematyka seminarium:

Dotyczy szeroko rozumianej kultury rosyjskiej XIX i XX wieku i obejmuje takie dziedziny jak literatura, czasopiśmiennictwo, myśl filozoficzno-religijna, ideologie, teatr, malarstwo, architektura, muzyka, kinematografia. Zadaniem seminarium jest szerokie poznanie kultury rosyjskiej w rozmaitych jej przejawach oraz wypracowanie umiejętności zarówno samodzielnej oceny tych przejawów, jak i rozumienia specyfiki Rosji na tle kultury europejskiej. Student opracowuje wybrany temat wiążący się z jednym z aspektów kultury (np. literaturą piękną, myślą filozoficzno-religijną czy kinematografią), traktując ów aspekt nie autonomicznie, lecz jako część całości, innymi słowy - jako składnik kultury o charakterze integralnym, niepowtarzalnym.

Student doskonali zdobyte na poziomie licencjackim umiejętności opracowania materiału źródłowego, sporządzania bibliografii i redagowania tekstu naukowego.

Rozprawa magisterska winna być przygotowana w języku rosyjskim. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się możliwość jej przygotowania w języku polskim. W obu przypadkach obowiązuje sporządzenie streszczenia pracy w języku innym niż ten, w którym został napisany tekst wyjściowy. Streszczenie to winno być nie krótsze niż 15% całości pracy.

Warunkiem zaliczenia I roku jest przedstawienie jednego rozdziału pracy. Z kolei warunkiem zaliczenia seminarium magisterskiego jest złożenie pełnego tekstu oraz uzyskanie pozytywnych opinii o nim ze strony promotora oraz recenzenta. Opinie te wystawiane są na piśmie i stanowią podstawę dopuszczenia do egzaminu końcowego (magisterskiego).

formy oceny: na I roku - obowiązkowe uczestnictwo w zajęciach i znajomość poruszanej na nich problematyki.

formy zaliczenia: po I, II, III i IV semestrze - zaliczenie bez oceny; egzamin magisterski.

ROK II

PRAKTYCZNA NAUKA JĘZYKA ROSYJSKIEGO Z ELEMENTAMI GRAMATYKI FUNKCJONALNEJ

ćwiczenia, II rok, sem. 3-4, 60+30 godz., pkt. 6+4
mgr Joanna Osipowa

Material leksykalny:

1. Bieżące wydarzenia polityczne.
2. Polsko-rosyjskie stosunki kulturalne.
3. Święta rosyjskie.
4. Kino rosyjskie i jego twórcy, nagrody na festiwalach.
5. Nagroda Nobla – rosyjscy laureaci
6. Współczesne zdobycze techniki
7. Podróżowanie oraz turystyka.
8. Opieka zdrowotna
9. Moda, ubranie, kosmetyki
10. Nieruchomości
11. Przysłowia i powiedzenia rosyjskie
12. Żargon we współczesnym języku rosyjskim.

Material gramatyczny:

1. Czasowniki bliskoznaczne oraz ich użycie
2. Przymiotniki bliskoznaczne oraz ich użycie
3. Imiesłów (morfologia oraz zastosowanie w wypowiedzi)
4. Rozróżnienie zaimków «никто//некто», «ничто//ничто»
5. Użycie zaimków nieokreślonych «кто-то, кто-нибудь, кто-либо, кое-кто»
6. Utrwalanie zasad ortograficznych i interpunkcyjnych.

Комунікація мовна

1. Doskonalenie wymowy i intonacji oraz zasad akcentuacji rosyjskiej.
2. Umiejętność reprodukcji tekstów wysłuchanych i przeczytanych.
3. Prowadzenie dialogu na zadany temat
4. Spontaniczna reakcja językowa w sytuacjach z życia codziennego

Literatura:

1. Wielki Słownik Rosyjsko-Polski, Wyd. PWN, Warszawa 2004.
2. Wielki Słownik Polsko-Rosyjski, Wyd. PWN, Warszawa 2005.
3. A. Gołubiewa, N. Kowalska, *Русский язык сегодня*, Warszawa 2000.
4. A. Gołubiewa, N. Kowalska, *Ćwiczenia z gramatyki praktycznej języka rosyjskiego*, Warszawa 1999.
5. L. Dąbrowska, *Język rosyjski od A do Z. Repetytorium. Testy gramatyczne*, Warszawa 2004.
6. О.И. Глазунова, *Грамматика русского языка в упражнениях и комментариях*, Санкт-Петербург 2005.
7. Д.Э. Розенталь, *Русский язык. Сборник упражнений*, Москва 1999.

formy oceny: aktywne uczestnictwo w zajęciach, kolokwia ustne i pisemne

formy zaliczenia: zaliczenie oraz egzamin w sesji letniej.

PRAKTYCZNA NAUKA JĘZYKA ROSYJSKIEGO – JĘZYK BIZNESU

ćwiczenia, II rok, sem. 3-4, 60 godz. pkt. 3+ 3
dr Teresa Zobek

Opis przedmiotu:

Ćwiczenia przeznaczone są dla studentów, którzy znają język rosyjski na poziomie co najmniej średnio zaawansowanym. Na ćwiczeniach studenci czytają po rosyjsku oryginalne teksty ekonomiczne, prawne i prawnicze. Oglądają programy publicystyczne i informacyjne poświęcone problemom biznesu w Rosji, zapoznając się w ten sposób z realiami rosyjskiej przedsiębiorczości. Poznają terminologię specjalistyczną i słownictwo wspierające z zakresu działalności gospodarczej oraz rodzajów, zasad sporządzania i tłumaczenia umów. Dyskutują, prowadzą dialogi, przygotowują pisemne wypowiedzi (odpowiedź na pytanie, konspekt, notatka, streszczenie, pismo handlowe). Rozwijają zatem cztery podstawowe umiejętności językowe: czytanie, rozumienie ze słuchu, mówienie, pisanie.

Zakres tematyczny:

1. Gospodarka rynkowa. Podstawowe mechanizmy gospodarki rynkowej; 2. Działalność gospodarcza; 3. Podmioty i przedmioty działalności gospodarczej; 4. Formy własności w działalności gospodarczej; 5. Przedsiębiorstwo jako podmiot i przedmiot działalności gospodarczej; 6. Organizacyjno-prawne formy przedsiębiorstw w Rosji a) organizacje komercyjne (spółka jawna, spółka komandytowa, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i spółka z subsydiarną odpowiedzialnością, spółka akcyjna, spółdzielnia produkcyjna, przedsiębiorstwa państwowe i prywatne); b) organizacje niekomercyjne (stowarzyszenia, fundacje, stowarzyszenia i związki); 7. Upadłość i likwidacja przedsiębiorstwa; 8. Zarządzanie przedsiębiorstwem; 9. Struktura organizacyjna przedsiębiorstwa i skład kadrowy przedsiębiorstwa; 10. Plan biznesu; 11. Zobowiązania i umowy; 12. Rodzaje umów; 13. Zabezpieczenie wykonania umów; 14. Umowa sprzedaży; 15. Ubezpieczenia: Rodzaje ubezpieczeń Polisa ubezpieczeniowa Towarzystwa ubezpieczeniowe; 16. Kontrakt zagraniczny i jego formy; 17. Rozliczenia w handlu zagranicznym (akredytywa, inkaso...); 18. INKOTERMSY; 19. Etyka biznesu. Zasady i normy etyczne w kontaktach biznesowych. Spotkania biznesowe; 20. Negocjacje. Fazy negocjacji; 21. Różnice kulturowe a zachowania w biznesie.

Cele:

Czynne opanowanie przez studentów terminologii i słownictwa wspierającego, niezbędnych do profesjonalnego komunikowania się po rosyjsku podczas spotkań z przedstawicielami biznesu i prowadzenia negocjacji związanych z zawieraniem i podpisywaniem kontraktów.

Literatura podstawowa:

1. В.А. Абчук: *Коммерция. Учебник*. Санкт-Петербург 2000.
2. А. Баскакова: *Толковый юридический словарь: право и бизнес*. Москва 2000.
3. Р.Н. Ботавина: *Этика деловых отношений*. Москва 2003.
4. С.Г. Лобашкова, М.В. Игнатьева: *Бизнес-курс для деловых людей. Внешнеэкономическая деятельность. Учебник русского языка*. Москва 1997.
5. J.Lubocha-Kruglik, T.Zobek, A.Zuch: *Rosyjsko-polski słownik tematyczny. Ekonomia*. Warszawa 2001.
6. *Право. Учебник*. Ред. Н.А. Теплова, М.В. Малинкович. Москва 2002.
7. *Современная экономика. Многоуровневое учебное пособие*. Ред. О.Ю. Мамедов. Ростов - на - Дону 1998.
8. L. Świrero: *Rosyjska korespondencja handlowa*. Warszawa 2001.
9. *Юридический энциклопедический словарь*. Ред.: В.Е. Крутских. Москва 200.
10. artykuły z bieżących gazet, czasopism, internetu

formy oceny: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przygotowanie referatu, kolokwia ustne i pisemne

formy zaliczenia: zaliczenie oraz egzamin w sesji letniej jako część składowa egzaminu z praktycznej nauki języka rosyjskiego

ORGANIZACJA I STYLISTYKA TEKSTU NAUKOWEGO

konwersatorium, II rok, sem. 3, 30 godz. pkt. 6
dr Władimir Miakiszew

Tematyka:

Cechy tekstu naukowego. Specyfika pracy magisterskiej jako odmiany tekstu naukowego. Części składowe pracy magisterskiej. Struktura wstępu, uzasadnienie aktualności tematu i wyboru źródeł, sformułowanie zadań pracy, wskazanie metody badawczej. Omówienie literatury przedmiotu. Zasady cytowania, wyjaśnienie terminologii. Budowa części analitycznej. Podział na rozdziały i paragrafy. Zasady spójności tekstu. Związki przyczynowo-skutkowe. Sposoby przytaczania materiału egzemplifikacyjnego i jego interpretacja. Wnioski częściowe i ogólnie, podsumowanie. Zasady opracowania przypisów i bibliografii.

formy oceny: aktywne uczestnictwo w zajęciach.

formy zaliczenia: zaliczenie z oceną.

WYKŁAD MONOGRAFICZNY

wykład,, II rok, sem. 3, 30 godz., pkt. 6
prof. dr hab. Halina Waszkielewicz

Tematyka:

Kultura rosyjska (zarys).

Elementy rosyjskiej kultury od czasów najdawniejszych do współczesnych. Literatura, mitologia, architektura, muzyka, ikona, malarstwo, taniec/balet, kino, teatr, plakat.

formy oceny: aktywne uczestnictwo w zajęciach.

formy zaliczenia: zaliczenie.

DRUGI JĘZYK SŁOWIAŃSKI – JĘZYK UKRAIŃSKI

ćwiczenia, II rok, sem. 3, 30 godz.. pkt. 8
dr Oksana Baraniwska

Opis przedmiotu:

Kontynuacja przedmiotu z I roku.

Opanowanie współczesnego języka ukraińskiego w zakresie: odmiany poszczególnych części mowy w szczególności liczebnika, zaimka i czasownika; doskonalenie wymowy (akcent i intonacja) doskonalenie zasad ukraińskiej ortografii; opanowanie podstawowego słownictwa ukraińskiego, umożliwiającego konwersację na tematy z życia codziennego (teatr, kino, radio, telewizja, poczta, usługi, biblioteka, nauka, oświata, muzeum, podróż); zwroty grzecznościowe: wyrażanie akceptacji, niezadowolenia itp.

Podstawowa literatura przedmiotu:

B. Zinkiewicz-Tomanek, H. Strelczuk, O. Kamjanaja, Rozmówki polsko-ukraińskie, Kraków 1993.

I. Huk, M. Kawecka, Wyuczajemo ukrajins`ku mowu. Podręcznik do nauki języka ukraińskiego, Lublin 1994.

I. Huk, L. Szost, *Wyuczajemo ukrajins`ku mowu*, Warszawa 1997.

J. Śpiwak, Podręcznik języka ukraińskiego, Warszawa 1996.

Ukrajins`kyj prawopys, Kyjiw 1993.

M.Łesiuk, Chcę nauczyć się ukraińskiego, Iwano-Frankowsk, 2005.

formy oceny: kontrolne dyktanda, tłumaczenia podstawowych konstrukcji gramatycznych i zwrotów językowych. Czytanie, opowiadanie, słownictwo.

formy zaliczenia: egzamin pisemny i ustny w semestrze zimowym II roku.

SEMINARIUM MAGISTERSKIE

ćwiczenia, II rok, sem. 3- 4, 60 godz., pkt. 7 + 7
prof. dr hab. Halina Waszkielewicz

Tematyka:

Tematyka prac magisterskich dotyczy literatury rosyjskiej XX i XXI wieku. Opracowywane są takie zagadnienia jak współczesne procesy literackie, literatura masowa i elitarna, genderowy aspekt literatury.

formy oceny: zaliczenie na podstawie referatów.

formy zaliczenia: zaliczenie bez oceny.